

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative
(*revizuirea cadrului normativ referitor la răspunderea disciplinară a administratorilor autorizați*)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative a fost elaborat de Ministerul Justiției.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul urmărește implementarea acțiunii 3.10.10 din *Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului 235/2021*, care prevede: „*Modificarea Legii nr. 161/2014 cu privire la administratorii autorizați, în special în partea privind activitatea organelor disciplinare*”.

Acțiunea respectivă este determinată de faptul că prevederile normative în materia răspunderii disciplinare a administratorilor sunt lacunare – fapt constatat în cadrul activității Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați.

În special, se atestă deficiența și caracterul confuz al normelor privind:

- formularea abaterilor disciplinare ale administratorilor autorizați;
- termenele de prescripție pentru tragerea la răspundere disciplinară;
- modalitatea de aplicare a sancțiunilor disciplinare;
- subiecții abilitați să sesizeze Comisia de autorizare și disciplină;
- inițierea și efectuarea procedurii disciplinare în privința administratorilor.

Pornind de la aceste particularități normative, s-a creat situația unei interpretări divergente și aplicări neuniforme a normelor juridice privind tragerea la răspundere disciplinară, iar eficiența și finalitatea procedurilor disciplinare în privința administratorilor a fost semnificativ afectată.

Adițional, este necesar a se remarca că în perioada 12 octombrie 2019 - 11 martie 2022 Comisia de autorizare și disciplină nu a fost constituită și nu a activat. Prin urmare, în această perioadă, sesizările privind faptele ce pot constitui abateri disciplinare săvârșite de administratori au rămas neexamine. Această deficiență instituțională a fost înlăturată la 11 martie 2022, când, prin *Ordinul ministrului justiției nr. 67/2022*, a fost aprobată noua componență a Comisiei.

Carențele mecanismului de tragere la răspundere disciplinară, precum și absența Comisiei de autorizare și disciplină, a determinat un număr mare de sesizări, plângeri și petiții adresate Ministerului Justiției cu privire la pretinsele abateri săvârșite de administratorii autorizați. Astfel, în perioada 12 octombrie - 11 martie 2022 au fost înregistrate peste 200 de sesizări, plângeri și petiții cu privire la activitatea profesională a acestora.

Prin urmare, pornind de la numărul mare de plângeri – precum și luînd în considerație cadrul normativ lacunar – perfecționarea prevederilor în materia răspunderii disciplinare a administratorilor autorizați este imperativă. Această concluzie se impune plenar și în contextul în care prejudiciile rezultate din activitatea unor reprezentanți ai acestei profesii liberale au afectat negativ economia națională și bugetul de stat.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele prevederi ale proiectului sunt următoarele:

1. Extinderea subiecților care vor avea dreptul să sesizeze Comisia de autorizare și disciplină în privința faptelor ce pot constitui abateri disciplinare.

În prezent, subiecții care au dreptul de a sesiza Comisia de autorizare și disciplină, în privința unor potențiale abateri disciplinare săvârșite de administratorii autorizați, sunt:

- a) ministrul justiției;
- b) ministrul economiei;
- c) Comisia pentru deontologie și formare profesională;
- d) instanțele de judecată.

Această listă este foarte restrictivă și nu permite sesizarea directă a Comisiei de către alte persoane, care ar putea fi în cunoștință de cauză cu privire la anumite abateri.

Astfel, pentru a asigura reacția promptă și operativă a Comisiei la potențialele încălcări disciplinare, este imperioasă extinderea cercului de subiecți, astfel încît orice persoană interesată să poată înainta o sesizare pertinentă și motivată cu privire la faptele necorespunzătoare ale administratorilor autorizați.

Deci, vor avea dreptul de sesizare a Comisiei următorii subiecți:

- a) orice persoană interesată;
- b) membrul Comisiei de autorizare și disciplină;
- c) instanța de judecată;
- d) ministrul justiției;
- e) ministrul economiei.

2. Extinderea termenului de prescripție pentru aplicarea sancțiunilor disciplinare.

Pornind de la faptul că în perioada 12 octombrie 2019 - 11 martie 2022, Comisia de autorizare și disciplină nu a fost constituită și nu a activat – precum și luînd în considerație numărul mare de sesizări, plângeri și petiții adresate în privința activității administratorilor autorizați – se impune necesitatea extinderii termenului de prescripție pentru aplicarea sancțiunii disciplinare.

Astfel, sancțiunile disciplinare vor putea fi aplicate în termen de cel mult 5 ani de la data săvârșirii abaterii disciplinare.

Această modificare se va aplica termenului de prescripție care a început să curgă pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi și nu a expirat. În acest caz, termenul curs anterior se va lua în cont. Pentru perioada anterioară intrării în

vigoare a prezentei legi, începutul, suspendarea și întreruperea termenului de prescripție se va determina de legea veche.

Adițional, termenul de prescripție se va întrerupe la data începerii procedurii disciplinare, pentru a asigura examinarea complexă și multiaspectuală a tuturor sesizărilor pendinte la Comisia de autorizare și disciplină și a nu crea situații când Comisia, fiind presată de termenul restrâns pînă la expirarea termenului de prescripție, să opteze pentru o examinare rapidă (însă care se poate dovedi superficială) a sesizărilor cu aplicarea unei sancțiuni în termen (aspect care este favorabil și administratorilor autorizați).

3. Formularea clară a abaterilor disciplinare săvârșite de administratorii autorizați.

Pentru a asigura calificarea eficientă a faptelor săvârșite de administratorii autorizați, se propune o formulare mai clară a faptelor care vor constitui abateri disciplinare. Aceasta va asigura criteriul calității legii (claritatea și previzibilitatea normelor), precum și va facilita interpretarea uniformă a prevederilor legale.

Astfel, vor constitui abateri disciplinare:

- a) încălcarea normelor deontologice prevăzute de *Codul deontologic al administratorilor autorizați*;
- b) încălcarea obligației de confidențialitate;
- c) refuzul nejustificat de a fi desemnat sau de a-și exercita mandatul;
- d) încălcarea obligațiilor privind conflictul de interese în activitatea de administrator;
- e) practicarea unor activități incompatibile cu activitatea de administrator;
- f) neprezentarea materialelor solicitate de Ministerul Justiției, Uniunea administratorilor autorizați sau Comisia de autorizare și disciplină în vederea exercitării atribuțiilor prevăzute de lege ale acestor autorități/organe;
- g) încălcarea obligației prevăzute la art. 20 alin. (3) din lege;
- h) obstrucționarea a activităților de control, desfășurate în conformitate cu prevederile art. 35 (se are în vedere activitatea Comisiei de control, instituite în conformitate cu *Regulamentul privind modul de efectuare a controlului activității profesionale a administratorilor autorizați*, aprobat prin *Hotărîrea Guvernului nr. 332/2017*);
- i) nerespectarea deciziilor obligatorii ale organelor Uniunii administratorilor autorizați;
- j) exercitarea calității de administrator pe durata suspendării activității;
- k) încălcarea, neexercitarea sau exercitarea necorespunzătoare a atribuțiilor prevăzute de lege;
- l) alte încălcări ale *Legii nr. 161/2014*.

4. Aplicabilitatea sancțiunilor disciplinare în dependență de gravitatea faptelor săvârșite de administratori.

În prezent, art. 36 alin. (2) din *Legea nr. 161/2014* prevede expres ce tip de sancțiune disciplinară poate fi aplicată pentru o anumită încălcare.

Însă, o astfel de reglementare este profund lacunară. Or, indicarea expresă a sancțiunilor ce pot fi aplicate pentru abaterile disciplinare concrete, nu permite individualizarea adecvată a acestora, în raport cu faptele săvârșite, în dependență de:

- a) caracterul și gravitatea faptei;
- b) împrejurările în care abaterea a fost săvârșită;
- c) cauzele și consecințele abaterii;
- d) capacitatea de conștientizare a naturii și consecințelor abaterii comise, precum și conduita administratorului pe perioada examinării abaterii;
- e) impactul faptei asupra imaginii profesiei de administrator autorizat.

Astfel, se propune ca sancțiunile disciplinare – precum și în cazul altor profesii juridice – să fie prevăzute enumerativ. În așa mod, nici o sancțiune nu va fi limitată la o anumită abatere disciplinară și va fi aplicată în strictă conformitate cu gravitatea și caracterul prejudiciabil al faptei.

În așa mod va fi asigurată individualizarea efectivă a răspunderii disciplinare pentru faptele concrete care au fost comise.

5. Instituirea obligației instanței de insolabilitate de a sesiza Comisia de autorizare și disciplină, în cazul în care i-a devenit cunoscută încălcarea, neexercitarea sau exercitarea necorespunzătoare a atribuțiilor administratorului autorizat.

Pornind de la faptul că instanța de insolabilitate exercită funcția de supraveghere și control al administratorilor autorizați în cadrul procedurii de insolabilitate, proiectul propune prevederea expresă în *Legea insolabilității nr. 149/2012*, a faptului că în cazul în care instanța de insolabilitate a constatat încălcarea, neexercitarea sau exercitarea necorespunzătoare a atribuțiilor administratorului autorizat – aceasta este obligată să sesizeze Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați, în termen de cel mult 30 de zile de la constatare.

Adițional, se prevede expres că instanța va sesiza Comisia și în privința altor fapte ale administratorului care pot constitui abateri disciplinare în conformitate cu *Legea nr. 161/2014*.

6. Atribuirea Comisiei de autorizare și disciplină a competenței de constatare și sancționare a încălcărilor normelor deontologice.

Competențele Comisiei de autorizare și disciplină, precum și a Comisiei pentru deontologie și formare profesională din cadrul Uniunii administratorilor autorizați – parțial se dublează.

Ambele au atribuții în materia constatării abaterilor disciplinare ale administratorilor autorizați, precum și în privința aplicării unor sancțiuni disciplinare.

În vederea consolidării procedurilor disciplinare, se propune unificarea competenței de examinare, constatare și sancționare disciplinară a administratorilor autorizați, sub auspiciile unei singure entități – Comisia de

autorizare și disciplină. Or, aceasta are un mandat mai larg în materia procedurilor disciplinare.

Astfel, Comisia pentru deontologie și formare profesională va fi redenumită în „Comisia de formare profesională”, fiind competentă de formarea profesională a candidaților pentru admiterea în profesia de administrator, precum și în materia instruirii continue a administratorilor.

În fine, pornind de la deficiențele prevederilor normative actuale, care sunt de natură să determine eschivarea administratorilor de la răspundere disciplinară, precum și ținând cont de potențialele prejudicii de ordin material pe care le poate cauza activitatea unui administrator autorizat exercitată într-o manieră neconformă, se propune ca prezenta lege să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Or, art. 56 alin. (3) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative* prevede următoarele: „(3) Intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative **ori dacă există alte circumstanțe obiective.**”.

4. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului de lege nu necesită cheltuieli financiare suplimentare din bugetul public național.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

După adoptarea prezentului proiect de lege va fi necesară aducerea în concordanță a *Regulamentului cu privire la activitatea Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 817/2015*.

Adițional, Uniunea administratorilor autorizați va fi necesar să abroge prevederile privind procedura disciplinară din *Codul deontologic al administratorilor autorizați* (titlul II).

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor *Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional*, proiectul hotărârii este plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.

De asemenea, în conformitate cu art. 20 al *Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, elaborarea prezentului proiect de lege a fost demarată odată cu publicarea anunțului de inițiere a procesului de elaborare pe pagina web oficială a Ministerului Justiției la compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Anunțuri privind inițierea elaborării actelor normative*.